

БТУ-ЦЕНТР
БІОТЕХНОЛОГІЯ УКРАЇНИ

Здорова рослина - здорова родина!

**Жива
Земля**™

Поради фермерам, городникам і садівникам ■ 2013 № 3

ДО ЧИТАЧІВ

Обізнаних людей не треба переконувати: продукти, що вирощені за сучасними інтенсивними технологіями, містять залишки міндобрив і пестицидів. То не лише нездорова, але й небезпечна їжа. Безупинна хімізація і жага до надприбутків не лише псують смак продуктів, але й завдають суттєвої шкоди довкіллю.

Згадалося досить відоме пророцтво-прокляття індіанського вождя білим колонізаторам:

«Коли ви зрубаєте останнє дерево, отруйте останню річку і виловите останню рибу, до вас нарешті дійде, що гроші не можна їсти».

Врятувати усе людство, визнаємо, нам не до снаги, а от уbezпечити власну родину від харчової небезпеки, справа цілком імовірна. Виростити екологічно чисті овочі і фрукти без "хімії" цілком можливо, якщо працювати у гармонії з природою.

Щоб забезпечити гарний урожай, добрий господар завжди подбає про добрива. Причому, більшість з читачів погодиться, що найкращі добрива органічні. Перегній, компост, торф,

Запорука з майбутнього врожаю

сапропель, сидерати тощо роблять ґрунт пухким і родючим.

■ Проте, щоб «органіка» стала корисною для рослин, над нею потрібно «попрацювати» мікробам.

Якщо внести у ґрунт під посадку свіжий коров'як чи куряк, або інший необроблений послід, то майже безперечно культурні рослини "згорять", а якщо і виживуть, то урожайна продукція буде неякісна. Наприклад, морква буде покручена, а кар-

топля уражена паршею. Внесення нерозкисленого торфу може загубити улюблені квіти.

Чому так?

Уявіть, якби вас посадили у засчинену кімнату вщент заповнену сухими макаронами. І хоча макароні вистачило б вам на цілий рік, чи довго без води і вогню, ви би з ними прожили?

Відходи - і тваринні, і рослинні - мають бути спочатку «перетравлені» мікробами, і, відтак, поживні речовини

стануть доступними для рослин. Цей грандіозний, хоча і малопомітний, процес «перетравлення» органічних решток мікросвітом безупинно триває вже мільярди років на Землі. І саме завдяки йому забезпечується розвиток рослин.

■ **Задаючи у землю органіку, насамперед важливо заселити її «правильними» мікроорганізмами, які не дадуть розмножуватись збудникам хвороб та сповна переробляти відходи на гарне добриво.**

Коли телереклама без кінця для лікування проблем із травленням пропонує нам вживати корисні бактерії, то і ґрунту теж вони потрібні!

Саме тому, вчений світ прийшов до розуміння, що здоровий врожай можна одержати лише на здоровому ґрунті із здорововою, корисною мікрофлорою... Майбутнє за біологічними препаратами, які не лише не шкодять природі, бо самі є продукт органічного світу, а й сприймаються рослинами, як свої.

По суті, біопрепарати – це той природний «актімелль», що лікує «дисбактеріоз» ґрунту. Саме ці невидимі невтомні трударі роблять будь-яку ЗЕМЛЮ ЖИВОЮ.

Юрій Нагорний.

БТУ-ЦЕНТР
БІОТЕХНОЛОГІЯ УКРАЇНИ

Здорова рослина - здорова родина!

**Жива
Земля**™

Поради фермерам, городникам і садівникам ■ 2013 № 3

ДО ЧИТАЧІВ

Обізнаних людей не треба переконувати: продукти, що вирощені за сучасними інтенсивними технологіями, містять залишки міндобрив і пестицидів. То не лише нездорова, але й небезпечна їжа. Безупинна хімізація і жага до надприбутків не лише псують смак продуктів, але й завдають суттєвої шкоди довкіллю.

Згадалося досить відоме пророцтво-прокляття індіанського вождя білим колонізаторам:

«Коли ви зрубаєте останнє дерево, отруйте останню річку і виловите останню рибу, до вас нарешті дійде, що гроші не можна їсти».

Врятувати усе людство, визнаємо, нам не до снаги, а от уbezпечити власну родину від харчової небезпеки, справа цілком імовірна. Виростити екологічно чисті овочі і фрукти без "хімії" цілком можливо, якщо працювати у гармонії з природою.

Щоб забезпечити гарний урожай, добрий господар завжди подбає про добрива. Причому, більшість з читачів погодиться, що найкращі добрива органічні. Перегній, компост, торф,

Запорука з майбутнього врожаю

сапропель, сидерати тощо роблять ґрунт пухким і родючим.

■ Проте, щоб «органіка» стала корисною для рослин, над нею потрібно «попрацювати» мікробам.

Якщо внести у ґрунт під посадку свіжий коров'як чи куряк, або інший необроблений послід, то майже безперечно культурні рослини "згорять", а якщо і виживуть, то урожайність продукції буде неякісна. Наприклад, морква буде покручена, а кар-

топля уражена паршею. Внесення нерозкисленого торфу може загубити улюблені квіти.

Чому так?

Уявіть, якби вас посадили у засчинену кімнату вщент заповнену сухими макаронами. І хоча макаронів вистачило б вам на цілий рік, чи довго без води і вогню, ви би з ними прожили?

Відходи - і тваринні, і рослинні - мають бути спочатку «перетравлені» мікробами, і, відтак, поживні речовини

стануть доступними для рослин. Цей грандіозний, хоча і малопомітний, процес «перетравлення» органічних решток мікросвітом безупинно триває вже мільярди років на Землі. І саме завдяки йому забезпечується розвиток рослин.

■ **Задаючи у землю органіку, насамперед важливо заселити її «правильними» мікроорганізмами, які не дадуть розмножуватись збудникам хвороб та сповна переробляти відходи на гарне добриво.**

Коли телереклама без кінця для лікування проблем із травленням пропонує нам вживати корисні бактерії, то і ґрунту теж вони потрібні!

Саме тому, вчений світ прийшов до розуміння, що здоровий врожай можна одержати лише на здоровому ґрунті із здорововою, корисною мікрофлорою... Майбутнє за біологічними препаратами, які не лише не шкодять природі, бо самі є продукт органічного світу, а й сприймаються рослинами, як свої.

По суті, біопрепарати – це той природний «актімелль», що лікує «дисбактеріоз» ґрунту. Саме ці невидимі невтомні трударі роблять будь-яку ЗЕМЛЮ ЖИВОЮ.

Юрій Нагорний.

Свіжа зелень - цілий рік!

У теплиці чудово вирощується така зелень: петрушка і кріп, салат і щавель, рукола і базилік, селера і шавлія, чебрець і коріандр, розмарин і естрагон, і багато інших.

Взагалі, вирощування зелені в теплиці не є якоюсь надскладною премудростю. Це все-таки не ананаси посеред зими на балконі виростити. Досить прочитати кілька тямущих статей, обзавестися необхідними пристосуваннями і, звичайно ж, побільше уваги, терпіння і праці.

Для того, щоб вирощування зелені в теплиці не перетворилося на каторжну працю, **потрібно забезпечити достатнє зволоження і провітрювання**. Хоча якщо в теплиці не будуть вирощуватися якісь екзотичні сорти зелені, то каторжної праці все-таки не варто боятися. Добре відомі зелена цибуля, петрушка і кущовий кріп досить невибагливі у догляді. Ось саме з них і варто починати набиратися досвіду новачкові городників.

Для того щоб посадити на одному метрі квадратному близько 12 кг **цибулі**, слід висаджувати його мостовим способом (впритул один до одного). Так на невеликій ділянці землі буде зібраний достатньо великий урожай.

Перед висадкою обов'язко-

Які б не були гарні й смачні овочі, проте без зелені, яка надає чи борщу, чи салату, чи тим же макаронам неповторного смаку і аромату, уявити наш стіл просто неможливо. Отже, для цієї духмяної продукції завжди можна знайти місце у теплиці.

Ольга Шидловська з Немирова вирощує пряні трави без «хімії» за допомогою «Азотофіту» і «Фітоциду» круглий рік. Таку зелень можна споживати прямо з грядки.

во змочіть цибулини теплою водою і пропримаєте їх в тепломісці під тканиною близько двох днів. Так прискориться процес проростання. У перші десять днів температура в теплиці повинна бути близько 18 - 23°C тепла, потім можна опустити до 16 - 19°C. Від моменту посадки до моменту збирання цибулі треба виробити близько 4 полів з підгодівлею. Вологість повинна становити близько

75%, а провітрювання робити час від часу.

Для того, щоб виростити **петрушку** якомога швидше (то трохи разів) необхідно спочатку підготувати її насіння. Для цього потрібно близько тижня тримати насіння при кімнатній температурі в декількох шарах марлі, до тих пір поки не проприте перші сходи, а вже після цього опустити температуру від 1 °C морозу до 2 °C тепла. Особливих проблем з при-

воду температури і вологості немає, так як петрушка в цьому питанні не примхлива. Єдиний мінус - довгий проростання насіння.

Для того, щоб прискорити проростання **крапу** є така невелика хитрість: Насіння промиваються дві хвилини в гарячій воді, а потім кладуться в теплу воду на два дні, промиваються разів зо-шість у теплій воді, висушують і висаджуються в теплу і вологу землю рядками на відстані 30 см один від одного. Таким чином, сходи з'являться на третій день.

Вирощування модних і популярних **руколи**, **базиліку**, **естрагону** може бути значно вигіднішим, ніж, тих же огірків.

І, звичайно, зелень у теплиці потребує **контролю від можливих хвороб і шкідників**.

І саме для зеленої продукції безпечність біопрепаратів стане у нагоді. Ніхто не схоче, щоб духмяні трави-приправи відгонили «хімією». Відтак, природні біологічні препарати забезпечать рослинам усім необхідним: **«Азотофіт»** - природніми гормонами росту, **«Фітоцид»** - захистить від хвороб, **«Бітоксібацилін»** - від шкідливих комах, а **«Ліпосам»** - від тимчасового перегущення і перегріву.

ДЛЯ ВРОЖАЮ

БІОКОМПЛЕКС-БТУ®-р універсальний

Діюча основа препарату – природні **азотфіксуючі** бактерії; **фунгіцидні** бактерії; **бактерії** (молочнокислі, симбіотичні) та біологічно активні продукти їх життєдіяльності: **фітогормони, вітаміни, фунгіциди, амінокислоти, макро- і мікроелементи**

ПРИЗНАЧЕННЯ:

- передпосівна обробка насіння овочевих;
- обробка розсади та саджанців перед висаджуванням;
- кореневе та позакореневе підживлення;
- захист від грибкових та бактеріальних хвороб;
- відновлення корисної мікрофлори ґрунту.

ЕФЕКТ ВІД ВИКОРИСТАННЯ:

прискорення появи одно-рідних сходів, підвищення енергії проростання насіння;

■ захист рослин від широкого спектру збудників хвороб без ефекту звикання;

■ підвищення стійкості до впливу негативних природних факторів (посухи, перепади температури) та пестицидів;

■ збалансоване живлення рослин мікро- та макроелементами, забезпечення фітогормонами, вітамінами;

■ покращення розвитку та

підвищення родючості ґрунту.

ПЕРЕВІРЕНО

У природі відходів практично не буває, це я спостерігаю щороку у лісі та на луках. Купа опалого листя, відмерлої взимку трави кудись дивається, на їхньому місці виростають нові зелені рослини. Та це відбувається у дикій природі, а там, де мешкає людина, часто збирається сміття. Через нього у дачників виникають питання:

Куди подіти харчові рештки? Що робити з бур'янами, які так інтенсивно ростуть після дощу? Восени забороняють палити опале листя, а чи можна його якось використати?

А вихід є. Зовсім недавно я дізналася про біопрепарат

Як перетворити різну органіку на добриво?

Унікал, прочитавши про нього в одному із журналів "Огородник".

Спробувала застосувати його для приготування компосту. На своїй присадибній ділянці вибрала місце, приблизно розміром метр на метр, де зручно було б збирати різні відходи (лущиння, бадилля, бур'яни, харчові залишки та ін.).

Коли купа відходів зібралася достатня, розрівняла її, добре змочила водою, а потім ще розведеним розчином **Унікалу** (один пакет – 35 мл на 10 л води). Згори прикидала землею та вкрила поліетиленовою пленкою для парникового ефекту. Згодом, додавала на купу нові відходи, присипаючи кожен новий шар ґрунтом і змочувала розчином препарату.

За два тижні купа значно просіла. Вже після першої обробки помітила, що неприємний запах зник. Періодично відходи вилами зворушувала та зволожувала. У ньому було чимало молодих дощових черв'ячків. За два неповних літніх місяці, відходи побуріли, перепріли і перетворилися на чудовий розсипчастий перегній. Таким чином я маю готове добриво під всі городні та садові культури. У рихлому родючому ґрунті, зовсім без хімії, вирощую смачні овочі та фрукти. Моя родина із задоволенням їх споживає.

**Бондарук Л.,
Вінницька обл.**

■ P.S. Чимало хто із господарок стикався з проблемою: Куди дівати стару консервацію, коли вже є нова? Чи там банка з варенням запліснявіла, чи огірки позаторішні вживати нема бажання. Зазвичай, це йде на смітник. Викидати, звичайно, шкода. А найкраще, по-господарськи, буде прилаштувати оте добро у компостну купу.

Воно, разом з іншими відходами, перепріє і перетвориться на корисне добриво, піде на новий врожай. Отак, от...

із записничка агронома

✓ ...На садку бітомексибацилін (6 л/га) забрав 90% попелиці яблуневої. ТОВ "Двіна" Дніпропетровська обл. 2013 р.

✓✓ ...Огірки в теплиці на біокомплексі дали врожай на 3 тижні раніше. Харків Іванов Ю.М.

✓ ...350-400 мл Біокомплексу на 1-2 куб води - огірки в теплиці прутъ як з води.. М.В. 2013 р Мелітополь Запорізька обл.

✓...При обробці картоплі та помідорів фітоцидом в нормі 1,5-2,5... вражені фітофторою листя відпадають та на місці кріплення черешка листка виходять нові пагони. Харків, Ю. М. Іванов...

✓ ...Розсада на томатах, перцях, баклажанах і капусті на тиждень-два випереджає контроль при застосуванні Біокомплексу та Триходерміну - Вінницька обл 2010-13 рр.

✓ ...При застосуванні деструктора стерні в овочівництві на полях тікають совки, дротянка, личинки круща та вовчка. Харків та Тернопіль 2010-13 рр.

✓ ...Працівник П. сказав, що сам використовує та рекомендує друзям Ліпосам...

✓✓ На Запоріжжі й в Дніпропетровську примінили бітомексибацилін на попеліцю - виноград !!!

✓✓✓ ...Обробка запрілої розсади сунціці садової деструктором, а потім Азотофітом (Біокомплексом) плодоягідні дали приживання 60% садивного матеріалу!
Вінницька обл....

БЮДЕСТРУКТОР

УНІКАЛ

для утилізації
органічних відходів у
вигрібних ямах і туалетах

■ прискорить переробку органічних відходів у вигрібних ямах, вуличних туалетах, септиках на екологічно безпечну рідину та вуглеводневий газ;

■ прискорить переробку різних органічних відходів (рослинних з городів, харчових, фекалій, гною, пташиного посліду) на корисне поживне добриво;

■ покращить дренажну систему, попереджуючи замулення дна у вигрібній ямі;

■ очистить від слизових забруднень каналізаційні труби.

Три роки тому в магазині, де я купую для своєї присадибної ділянки насіння овочів і препарати для захисту рослин, продавець порадила купити новий універсальний препарат від багатьох хвороб, і, головне, – від фітофтори. Ця хвороба дуже вже шкодить томатам і картоплі. Продавець розказала, що препарат біологічний, а це означає, що мої овочі не міститимуть "хімії" і їх спокійно можна будь-коли споживати. Купила я кілька пакетиків препарату із називою **Фітоцид**, і він дійсно допоміг врятувати мені урожай на городі і у садку.

А в нинішньому сезоні через часті й щедрі дощі цей препарат мене просто врятував. Обприскувала рослини щотижня, перед тим обривала хворе листя. Використовувала один пакет на відро води. На уражених кущах помідорів хвороба призупинилася, рослини утворили нове листя і знову цвіли.

■ **До розчину для обприскування картоплі** проти колорадського жука я додавала ще **Фітоцид** проти фітофтори і біоприлипач **Липосам**.

ОСОБИСТИЙ ДОСВІД

ЯК Я ЗАХИЩАЮ СВІЙ УРОЖАЙ

Така спільна обробка зменшила ураження хворобами картоплі, а ще скоротила кількість обприскувань.

■ **Згодиться вам Фітоцид і при вирощуванні суниць.** Після повного збору урожая старе листя з кущів зрізую (можна скосити) і складаю до компостної ями. Скошенну плантацію обприскую **розчином Фітоциду** (один пакет на відро води). Таким чином я захищаю рослини і ґрунт від поширення різних хвороб.

■ **Почався сезон пересадки суниць, висадки цибулинних квітів** (тюльпанів, нарцисів, крокусів, гіацинтів і т.п.),

багаторічників, а, згодом, кущів і дерев. Обробка цибулин, кореневищ розчином Фітоциду захистить в майбутньому рослини від хвороб, зміцнить їх імунітет, допоможе краще перезимувати. Не забиваю також обробити Фітоцидом перед укладанням на зберігання бульби жоржин, цибулини гладіолусів та інших квітів.

■ **Хризантеми, жоржини, троянди та інші осінні квіти** нас радуватимуть майже до заморозків. Щоб зберегти їх красу і тривалість цвітіння, не забиваю їх теж обробляти Фітоцидом. Цим

же розчином за необхідності поливаю й інші рослини в саду, не забиваю про кімнатні рослини, які також потребують підживлення і захисту від хвороб.

■ **Раджу обприскувати Фітоцидом і фруктові дерева.** Це не лише захист урожаю фруктів від хвороб, а ще додаткове підживлення деревам. Адже перед обпаданням листя віддає усі свої поживні речовини гілкам, стовбуру і кореням, допомагає краще перенести морози узимку.

■ **Врожай зібраний, а зберегти його допоможе той же біопрепарат Фітоцид.** Маючи antimікробні властивості, він захистить плоди і овочі від хвороб під час зберігання. За 10–15 днів до закладки овочів і фруктів на зберігання готову тару і приміщення–сховище, обробляючи їх **концентрованим розчином Фітоциду** (2–4 пакети на 5 л води) обприскуванням або вмочуванням у розчин. Відтак, ваш урожай довше зберігатиметься, плоди збережуть свій смак і корисні речовини.

Лазаренко Тетяна,
с. Водяно-Ларино
Миколаївська обл.

УВАГА!

Акція для наших читачів!

«БіоДосвід на дачі»

Умови акції:

- Для участі в Акції обов'язково пришліть заповнену **анкету**, лист з розповіддю про вирощування певної культури та фото, на якому зображене власноруч вирощений урожай з використанням біопрепаратів.
- 2. Лист надішліть за адресою: 08313, Київська обл., Києво-Святошинський р-он, с. Софіївська Борщагівка, вул.
- 3. Обов'язково вкажіть зворотну адресу для отримання подарунка та номер контактного телефону.
- 4. **АКЦІЯ ДІЄ з 1 грудня 2013 до 1 грудня 2014 року.**

Акад. М. Амосова, буд 1/34, оф.1 (к.84).

За більш детальною інформацією щодо проведення акції звертайтеся за телефонами (044) 594-38-83, 594-38-84

Правила проведення акції «БіоДосвід на дачі» на сайті www.btu-center.com.

Закінчується пора збору врохаю. На вивільнених з-під моркви, цибулі, картоплі, часнику, капусти та інших культур ділянках інтенсивно проростають бур'яни, пересихає ґрунт. А пересихання ґрунту призводить до загибелі корисних мікроорганізмів, пошкодження водно-повітряного балансу і відповідно до зниження майбутніх врожаїв. Здебільшого ділянку після збору врохаю залишають до весни. А вже тоді вносять гній чи міндобрива. А півроку ґрунт пустує. Чим же можна зарадити?

Органічне добриво, що рівноцінне гною, можна... вирощити. Таку поживу називають сидератами, або «зеленими добривами».

«Добривна проблема» для невеликих сімейних, фермерських, особистих господарств є не менш актуальною, ніж для великих виробників.

Багатьом селянам і дачникам не під силу утримувати корівку або кабанчика. Але ж земля виснажується, потребуючи щороку як мінімум 300 кг гною на сотку. Від цього залежить наявність родючого гумусу в ґрунті. Особливо вибагливі до нього картопля, буряки, морква та інші городні культури. До міні-

СИДЕРАТИ: недооцінена технологія

ДОКЛАДНО

ральної ж «альтернативи» більшість з нас ставляться з недовірою, бо ж самим доводиться їсти продукти з власного городу, рідних і близьких годувати.

Яким способом вносити «зелені добрива»?

- Сидерати не вносять, а за-
сівають. І краще одразу ж піс-
ля збирання будь-якої овочевої
культури. Для цього треба
зібрати пожнивні рештки, за-
орати чи перекопати ґрунт і
посіяти сидеральну культуру.
Найкраще в цих умовах висі-
вати **редьку олійну** (при ра-
нньому збиранні основної
культури) або **озиме жито чи**
озимий ріпак, які можна висі-
вати до середини осені.

Ці культури є найкращими фітосанітарами і можуть замінити застосування гною. Крім того, сидератія знижує засміченість городів і земельних ділянок бур'янами, зменшує ураження бульб картоплі паршею, захворюваність зернових на кореневу гниль. Добрий результат також забезпечують **гірчиця, овес, фацелія**.

Науковці кажуть, що сидератів навіть колорадський жук боїться. Це в теорії чи вже на практиці?

- Все реально. Наприклад, якщо посіяти люпин багаторічний, алкалоїди якого є токсичними для колорадського жука, шкідник полішисть люпинове поле. Цю культуру як-

найкраще засівати в суміші з такими сидератами як біла редька чи жито. У жовтні ґрунт разом із сидератами варто переорати або перекопати. Навесні ж на цій ділянці можете знову посадити картоплю. І майже до початку літа наступного року колоради вас не діставатимуть. А потім їх буде вдвічі менше, ніж на інших полях. Ось так, і на хімії зекономите, й дорогоцінного гумусу додастесь.

За якими ознаками треба вибирати ту чи іншу сідлярську культуру?

Злакові культури - озиме жито, овес, райграс - переносять надлишкову кислотність ґрунту і невисокий вміст у ньому поживних речовин, добре реагують на додаткове внесення азоту.

Бобові краще ростуть на більш родючих ґрунтах (за винятком однорічних люпинів), не потребують додаткового внесення азоту, але погано переносять забур'яненість земель і не можуть за короткий період вегетації наростили значну біомасу.

Що ж, може вже зараз слід замислитися над способом підвищення родючості вашої землі? Подбавши вчасно про власну земельку, ви невдовзі відчуєте: вона обов'язково віддячить. Гарним врохаем.

Акція для читачів

«БіоДосвід на дачі»

Анкета участника акції:

1. Прізвище, ім'я, по-батькові
 2. Дата народження
 3. Серія і номер паспорта
 4. Ким і коли виданий
 5. Контактний телефон з кодом міста або мобільний
 6. Адреса: індекс область район
місто (смт, село) вулиця
будинок квартира Дата і підпис

(УВАГА! Анкета без підпису та дати не дійсна)

■ Підписанням цієї анкети я погоджуся, щоб мої листи і фото були опубліковані в інформаційному віснику «Жива Земля». Я також даю згоду ТОВ «ТД «БТУ-Центр» на обробку моїх персональних даних з метою публікації в рекламних матеріалах ПП «БТУ-Центр» та ТОВ «ТД «БТУ-Центр» та на сайті www.btu-center.com

Багато читаю різних порад з догляду за рослинами. Вподобані рекомендації беру до уваги і застосовую на своїй садовій ділянці. Деякими порадами дуже задоволена і дивуюся, як це я до того чи іншого не додумалася сама. Адже найчастіше все, що рекомендують, дуже просто.

Осінь вирішила поділитися своїм досвідом по догляду за суніцями. Часом любителям цих чудових, ароматних і смачних ягід захочеться робити так само. І коли ваші дітки або онуки, із радісним захопленням будуть ласувати Вашими суніцями, ви відчуєте приплив щастя, що ваша праця була немарною. І заради таких хвилин захоплення і щасливих очей рідних ви забудете про тому і знову візьметесь за лопати, сапи чи плоскорізи (до речі, я працюю тільки ними), і будете йти на свої грядки задля щедрого врожаю!

А роблю я так.

Після збирання ягід кущі зжинаю серпом, якщо у когось ділянка велика, можна, скосити і косою. Все зрізані листя разом з травою виношу в компостну купу. Ко-

Мій онучок –
перший помічник
на дачі

СУНИЦІ для найрідніших

жен шар рослинних відходів товщиною 20-25 см поливаю препаратом **Унікал**, присипаю зверху ґрунтом і, згодом, отримую диво-добриво для нового сезону.

Обкошену сунічну ділянку обробляю біопрепаратами **Фітоцид і Ліпосам**, причому намагаюся добре змо-

чити, як кущики, так і ґрунт. Коли листячко почне відростати, злегка спушую – просапую мікряддя, одночасно видалаючи бур'яни і знову обприскую рослини. Так я роблю періодично два-три рази на місяць аж до приморозків. Таким чином, зміцнюється коренева система

Xоча до весни ще півроку, проте є сенс потурбуватися про збереження не тільки бульб жоржин, цибулин гладіолусів та лілій, які уразливі до морозів, і зберігаються у підвалах чи погребах, але й до цибулинних квітів – тюльпанів, нарцисів, гіацинтів, які зимують у відкритому ґрунті.

НАЙСЕРЙОЗНІШІ НЕБЕЗПЕКИ ДЛЯ НІХ ДВІ: ХВОРОБИ І ШКІДНИКИ. Причому, шкодять цибулинам і бульбам, як мишовидні гризуни, так і личинки комах - совки і хробаки.

ВІД ХВОРОБ добре зарекомендувала себе обробка цибулин і бульб концентрованим розчином - **по одному пакету Ліпосаму і Фітоциду на літр води.** (Причому спочатку розвивається Ліпосам і потім додають Фітоцид).

Бульби або замочують на півгодини, або обприскують. Захисна плівка, яка утвориться на них, убереге від розвитку плісняви і можливого пересихання.

Зберігати цибулини лілій, гладіолусів і бульби жоржин варто у прохолодному місці за звичайної температури для овочів і фруктів. Добре, якщо вони будуть знаходитися у рихлому субстраті: сухому торфі, стружках, або горіховому листі. У піску зберігати взимку небажано: цибулини і бульби можуть

Як уберегти взимку улюблені квіти від хвороб та шкідників?

почати передчасно проростати.

Взимку, хоча б раз на місяць їх слід переглядати і відділяти захворілі і пошкоджені від здорових. Останні, після повторної сантарної обробки, зберігають до весни окремо.

Цибулини тюльпанів, нарцисів і гіацинтів, дрібноцибулинних квітів – мускарі, крокусів та інших, після обробки згаданим розчином біопрепаратів, висаджують групами чи рядками.

Хочу поділитися з читачами способом, завдяки якому вже два роки рятую свої тюльпани **ВІД МИШЕЙ І ХРОБАКІВ.** Допоможе зви-

рослин. І ще до холодів відростає здорове листя, утворюються міцні кущі суніць, яким не страшна навіть безсніжна зима. Адже міцне, знову відросле листя на кущах прикриє коріння, і захищить його взимку. Особливо, під час наших непевним зим із частими морозами і відлигами.

Підготувавши таким чином суніці до зими, я впевнена у своєму майбутньому врохаю навіть якщо прийдешня весна буде не зовсім сприятливою. Препарати зроблять своє діло: **Фітоцид** зміцнить, захистить від хвороб, а **Ліпосам**, навіть якщо не буде рясних весняних дощів, збереже зимову вологу і допоможе рослинам оновитися після зимової сплячки.

І знову буду радіти разом з моїм онучком: він з апетитом дивлячись на ароматні, смачні чарівні ягідки, а я на нього. І життя триває!..

 Антоніна Довгань,
Дніпропетровська область.

чайний гас (керосин).

Прямо перед посадкою, пульверизатором розпорошувати гас у пластиковий пакет з цибулинами. Гас утворює тонку пахучу плівку на цибулинах, що їм ніяк не шкодить, але відлякує гризунів від посадок, завдяки різкому запаху. Можна використати і мазь Вишневського. **Це стосується і цибулин, і бульб, які зберігаються у підваль до весни.**

Якщо цибулини вже висаджені, то можна у міжряддях прикопати ганчірки чи папір, просочені гасом, це теж відлякуватиме шкідників.

 Юрій Нагорний, біолог

Небагато можна назвати квітів, що так швидко б і так міцно заволоділи симпатіями садоводів, як хризантема. Зовсім нещодавно вона була улюбленаю квіткою тільки в Китаї та Японії. Національною квіткою і символом імператорської влади вважається хризантема в Японії. Зображення цієї красуні мають право носити виключно члени імператорської родини.

Квіти хризантеми входять до десятки квітів, які найбільше продаються в світі. Кількість описаних видів обчислюється десятками тисяч.

Традиційна європейська назва квітка походить від грецького «златоцвітна». Та й на Сході, в Японії, її називають «Кіку» — «Сонце».

Як декоративна квітка хризантема походить з Древнього Китаю. Сутність «цзой хуа», як там її називають «Горда в іні цариця осені»...

...Китайська легенда про хризантему розповідає, що колись жив імператор, який не боявся нічого, крім ста-рості. I повелів він виготов-

Золота квітка імператора

вити ліки, що могли б подовжувати молодість. Лікарю-щасливцю, який винайде еліксир, він пообіцяв щедру нагороду, а невдах мав скарати на смерть.

Один хитрий лікар розповів, що на далеких островах

ростуть квіти, які мають чудодійну силу. Та дістати їх може тільки людина із чистим серцем. Оскільки ні імператор, ні лікар не годилися для такої роботи, владика вирішив послати на острови три сотні молодих людей, сподіваючись, що

серед них знайдуться „чисті серця”.

На островах прибульці й знайшли хризантему — квітку, що звеселяла серце і молодила душу. Молоді люди вирішили не повернутися назад до жорстокого імператора. Вони і заснували нову державу — Японію. I хризантему зробили своєю улюбленою квіткою...

Хризантема є одним із символів Японії. Її традиційно зображають на монетах і державній емблемі Японії, а одна з найвищих нагород країни — орден Хризантеми.

В китайській народній медицині хризантему використовують як лікувальну рослину: її листя призначають при головних болях, а висушені квіти — для покращення апетиту. В багатьох країнах листки і квіти використовували для лікування очних захворювань, малярії, алкоголізму, шлункових захворюваннях, профілактики серцево-судинних захворювань.

Ось така вона квітка-сонце...

Юрій Нагорний, біолог.

СМАЧНОГО!

Десерти з грушами дуже різноманітні, і серед них багато класичних.

Наприклад, знаменитий десерт «Белле Елен» (Прекрасна Елен), придуманий в Парижі в майже два століття тому і названий на честь однойменної оперети Жака Оффенбаха. У ньому поєднуються відварені в сиропі груші, ванільне морозиво і шоколадний соус.

До речі, для багатьох десертів з грушами фрукти необхідно попередньо відварити. Задто м'які груші погано тримають форму і швидко втрачають зовнішню привабливість, тому для десертів частіше використовують міцні груші сортів вільямс і конфереанс, а так само дрібні міцні груші невідомих сортів.

десерт

ГРУШКИ у кожушках

ПРОДУКТИ:

- Груші великі — 4 штуки. ■ Тісто листкове — 500 г.
- Для сиропу: ■ Вода — 4 склянки. ■ Цукор — 2 склянки.
- Мед — 1 склянка. ■ Лимони пів-штуки. ■ Ваніль — за смаком.
- Кориця — за смаком. ■ Гвоздика — 8 штук.
- Горішки подрібнені для начиння — пів-склянки.

ПРИГОТУВАННЯ:

1. Приготуйте сироп. У середній каструлі розведіть цукор і мед у воді. Доведіть до кипіння на середньому вогні.
 2. Зніміть шкірку з груш.
 3. У гарячий сироп викладіть груші, стручок ванілі, половину лимона, корицю і гвоздику. Відваріть груші (доки виделка легко не буде протикати). Це може зайняти 20–40 хвилин, залежно від стигlosti груш.
 4. Духовку нагрійте до 190 градусів. Коли груші стануть м'якими, дістаньте їх з каструлі, дайте охолонути. Виріжте ножем денце з начинням. Начиніть плоди горішками.
 5. Тісто наріжте на неширокі смужки. Повністю оберніть остиглі груші в тісто. Закріпіть тісто за хвостик.
 6. Викладіть груші на деко, застелене пергаментним папером, і випікайте 15–20 хвилин до золотистої коринки.
 7. На невеликому вогні закип'ятіть сироп і вилийте його в тарілку. Прямо в сироп викладіть грушу і подавайте.
- Ласуйте!**

Інформаційний випуск для фермерів, городників і садівників №3 ■ 2013

■ Віддруковано: друкарня ТОВ «Регіна» ltd м. Вінниця, вул. Пугачова, 1
■ Зам. № ■ Наклад — 20 000 прим. ■ Розповсюджується безкоштовно

■ Редактор
Юрій Нагорний